

**WYCIĄG Z PROTOKOŁU
POSIEDZENIA**

Dnia 4 października 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący - sędzia SA Leszek Pietraszko
Protokolant st. sekretarz sądowy Aneta Kołodziejczyk

przy udziale prokuratora Cezarego Maja
rozpoznał sprawę skazanego **M R**
na skutek zażalenia wniesionego przez obrońcę skazanego
na postanowienie Sądu Okręgowego w L z dnia sierpnia 2021 r., sygn.
w przedmiocie umorzenie postępowania wykonawczego

Posiedzenie rozpoczęło o godz. 09:25

Na posiedzenie:

Postanowienie

Sąd postanowił:

- 1) posiedzenie wznowić i odroczyć;
- 2) zwrócić się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym o następującej treści:
„Czy art. 8 ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego i niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r., poz. 1694) w zakresie, w jakim do spraw wszczętych przed dniem jej wejścia w życie nakazuje stosować jej przepisy, co oznacza brak możliwości zastosowania wobec skazanego uchylonego tą ustawą art. 152 k.k.w. jest zgodny z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 2, art. 42 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej?”

Uzasadnienie faktyczne.

M R został oskarżony o to, że:

- I. w okresie od października 2009 r. do stycznia 2010 r. w L, działając wspólnie i w porozumieniu ze Z C i A M, w celu uzyskania dla E Sp. z o.o. z siedzibą w L kredytu inwestycyjnego o numerze w kwocie zł w D S.A. w W przedłożył poświadczający nieprawdę dokument w postaci wniosku kredytowego, zatajając w nim rzeczywisty stan zobowiązań finansowych E Sp. z o.o. w L wynikający z prowadzonych na rzecz spółki rachunków bankowych w innych bankach i zadłużenia spółki z tego tytułu, mający istotne znaczenie dla uzyskania wymienionego kredytu, tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.;
- II. w dniu listopada 2010 r. w L, działając wspólnie i w porozumieniu ze Z C i A M, w celu uzyskania dla E Sp. z o.o. z siedzibą w L kredytu obrotowego odnawialnego numer w kwocie zł

- w D S.A. w W przedłożył poświadczające nieprawdę dokumenty w postaci wniosku kredytowego, zatajając w nim rzeczywisty stan zobowiązań finansowych E Sp. z o.o. w L wynikający z prowadzonych na rzecz spółki rachunków bankowych oraz zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów w innych bankach, mający istotne znaczenie dla uzyskania wymienionego kredytu, tj. o czyn z art.297 § 1 k.k.;
- III. w okresie od stycznia 2011 r. do lutego 2011 r. w L , działając wspólnie i w porozumieniu ze Z C i A M , w celu uzyskania dla E Sp. z o.o. z siedzibą w L kredytu obrotowego odnawialnego numer w kwocie zł w D S.A. w W przedłożył poświadczający nieprawdę dokument w postaci wniosku kredytowego, zatajając w nim rzeczywisty stan zobowiązań finansowych E Sp. z o.o. w L wynikający z prowadzonych na rzecz spółki rachunków bankowych oraz zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów w innych bankach, mający istotne znaczenie dla uzyskania wymienionego kredytu, tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.;
- IV. w okresie od października 2011 r. do listopada 2011 r. w L , działając wspólnie i w porozumieniu ze Z C i A M , w celu uzyskania dla E Sp. z o.o. z siedzibą w L kredytu obrotowego odnawialnego numer w kwocie zł w D S.A. w W przedłożył poświadczające nieprawdę dokumenty w postaci wniosku kredytowego oraz pisemnego oświadczenia w postaci zestawienia należności, zatajając w nich rzeczywisty stan zobowiązań finansowych E Sp. z o.o. w L wynikający z prowadzonych na rzecz spółki rachunków bankowych oraz zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów w innych bankach i udzielonych przez te instytucje gwarancji bankowych, mające istotne znaczenie dla uzyskania wymienionego kredytu, tj. o czyn z art.297 § 1 k.k.;
- V. w okresie od kwietnia 2011 r. do maja 2011 r. w L , działając wspólnie i w porozumieniu ze Z C i A M , w celu uzyskania dla E Sp. z o.o. z siedzibą w L kredytu w rachunku bieżącym o numerze w kwocie zł, kredytu o numerze w kwocie zł i instrumentu factoringu o numerze w kwocie zł w R S.A. w W przedłożył poświadczające nieprawdę dokumenty w postaci wniosku kredytowego oraz pisemnego oświadczenia w postaci struktury wiekowej należności, zatajając w nich rzeczywisty stan zobowiązań finansowych E Sp. z o.o. w L wynikający z prowadzonych na rzecz spółki rachunków bankowych i zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów w innych bankach, a nadto stan zobowiązań przeterminowanych spółki, mające istotne znaczenie dla uzyskania wymienionych kredytów, tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.;
- VI. w okresie od czerwca 2011 r. do czerwca 2011 r. w L , działając wspólnie i w porozumieniu ze Z C i A M , w celu uzyskania dla E Sp. z o.o. z siedzibą w L podwyższenia kredytu o numerze do kwoty zł w R S.A. w W przedłożył

poświadczający nieprawdę dokument w postaci wniosku kredytowego, zatajając w nim rzeczywisty stan zobowiązań finansowych Sp. z o.o. w L wynikający z prowadzonych na rzecz spółki rachunków bankowych i zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów w innych bankach, mający istotne znaczenie dla uzyskania wymienionego kredytu, tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.;

- VII. w okresie od sierpnia 2009 r. do października 2009 r. w L , działając wspólnie i w porozumieniu ze Z C i A M , w celu uzyskania dla E Sp. z o.o. z siedzibą w L kredytu w rachunku bieżącym o numerze w kwocie zł w B S.A. w W przedłożył poświadczający nieprawdę dokument w postaci wniosku kredytowego, zatajając w nim rzeczywisty stan zobowiązań finansowych E Sp. z o.o. w L wynikający z prowadzonych na rzecz spółki rachunków bankowych i zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów w innych bankach, mający istotne znaczenie dla uzyskania wymienionych kredytów, tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.;
- VIII. w okresie od czerwca 2010 r. do sierpnia 2010 r. w L , działając wspólnie i w porozumieniu ze Z C i A M , w celu uzyskania dla E Sp. z o.o. z siedzibą w L podwyższenia kredytu w rachunku bieżącym o numerze w kwocie zł w B S.A. w W przedłożył poświadczające nieprawdę dokument w postaci wniosku kredytowego, zatajając w nim rzeczywisty stan zobowiązań finansowych E Sp. z o.o. w L wynikający z prowadzonych na rzecz spółki rachunków bankowych i zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów w innych bankach, mający istotne znaczenie dla uzyskania wymienionego kredytu, tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.;
- IX. w okresie od maja 2011 r. do sierpnia 2011 r. w L , działając wspólnie i w porozumieniu ze Z C i A M , w celu uzyskania dla E Sp. z o.o. z siedzibą w L kredytu zaliczka w formie odnawialnego limitu o numerze w kwocie zł w B S.A. w W przedłożył poświadczające nieprawdę dokumenty w postaci wniosku kredytowego oraz nierzetelnego pisemnego oświadczenia w postaci zestawienia umów kredytowych, zatajając w nich rzeczywisty stan zobowiązań finansowych E Sp. z o.o. w L wynikający z prowadzonych na rzecz spółki rachunków bankowych i zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów w innych bankach, a nadto przerobiony dokument w postaci opinii D S.A. w W zaniżającej wartość zadłużenia spółki, mające istotne znaczenie dla uzyskania wymienionego kredytu, tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.;
- X. w okresie od lipca 2011 r. do sierpnia 2011 r. w L , działając wspólnie i w porozumieniu ze Z C i A M , w celu uzyskania dla E Sp. z o.o. z siedzibą w L kredytu obrotowego w rachunku bieżącym o numerze w kwocie zł w K S.A. w W przedłożył poświadczające nieprawdę dokumenty w postaci załączonych do wniosku kredytowego pisemnych oświadczeń w postaci zestawienia umów kredytowych i wykazu należności przeterminowanych, zatajając w nich rzeczywisty stan zobowiązań finansowych

E Sp. z o.o. w L wynikający z zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów w innych bankach, mające istotne znaczenie dla uzyskania wymienionego kredytu, tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.;

XI. w dniu sierpnia 2011 r. w L , działając wspólnie i w porozumieniu ze Z C i A M , w celu uzyskania dla E Sp. z o.o. z siedzibą w L kredytu obrotowego szybka linia o numerze w kwocie zł w K S.A. w W przedłożył poświadczające nieprawdę dokumenty w postaci załączonych do wniosku kredytowego zestawienia umów kredytowych i wykazu należności przeterminowanych, zatajając w nich rzeczywisty stan zobowiązań finansowych E Sp. z o.o. w L wynikający z zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów w innych bankach, mające istotne znaczenie dla uzyskania wymienionego kredytu, tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.;

XII. w okresie od stycznia 2007 r. do czerwca 2012 r. w L , pełniąc funkcję Z- cy Prezesa Zarządu E Sp. z o.o. z siedzibą w L i będąc odpowiedzialny za prowadzenie ksiąg rachunkowych spółki, wbrew przepisom ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, dopuścił do podawania w księgach nierzetelnych danych w zakresie obrotu kasowego dotyczących wpłat i wypłat gotówkowych oraz przepływu środków i operacji finansowych na koncie 149 - środki pieniężne w drodze, tj. o czyn z art. 77 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Wyrokiem z dnia kwietnia 2019 roku Sąd Okręgowy w L w sprawie uznał M R za winnego popełnienia wszystkich zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów, tj. czynów wyczerpujących znamiona występku:

- czyn z pkt I – XI- z art. 297 § 1 k.k.
- czyn z pkt XII – z art. 77 pkt 1 ustawy z 29 września 1994r. o *rachunkowości* (tekst jedn. Dz. U z 2019r., poz. 351)

i za to, stosując zgodnie z art. 4 § 1 k.k. do odpowiedzialności karnej oskarżonego stan prawny obowiązujący do 30 czerwca 2015 roku, za czyny z pkt I-XI przyjmując, iż popełnione zostały w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności, a zatem w warunkach ciągu przestępstw, skazał go na podstawie art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. na karę pozbawienia wolności, zaś za czyn z pkt XII, na podstawie art. 77 pkt 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn.: Dz. U z 2019r., poz. 351) skazał go na karę grzywny w liczbie stawek dziennych, z ustaleniem wysokości jednej stawki na kwotę złotych. Jednocześnie, na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k., wykonanie orzeczonej wobec M R kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono tytułem próby na okres . Ponadto zasądzone od M R na rzecz Skarbu Państwa kwotę zł tytułem częściowego zwrotu wyłożonych wydatków postępowania, w pozostałej części obciążając nimi Skarb Państwa oraz kwotę złotych tytułem opłaty.

Wyrokiem z dnia stycznia 2020 roku Sąd Apelacyjny w L w sprawie zmienił zaskarżony wyrok w stosunku do M R w ten sposób, że orzeczoną wobec niego karę pozbawienia wolności za czyny z pkt. I-XI podwyższył do pozbawienia wolności, uchylając jednocześnie orzeczenie o warunkowym zawieszeniu jej wykonania. Ponadto na

mocy art. 41 § 1 k.k. orzeczono zakaz wykonywania funkcji członka zarządu i członka rady nadzorczej spółek prawa handlowego na okres . W pozostałym zaś zakresie zaskarżony wyrok utrzymano w mocy. Zasądzono nadto od M R kwotę zł tytułem opłaty oraz zł tytułem wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym.

W dniu marca 2020 roku obrońca M R złożył wniosek o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec skazanego wyrokiem Sądu Okręgowego w L z dnia kwietnia 2019 roku w sprawie zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w L z dnia stycznia 2020 roku w sprawie . Ponadto obrońca wniósł o wstrzymanie nakazu stawiennictwa M R oraz niewystawienie nakazu jego doprowadzenia do aresztu śledczego do czasu rozpoznania przez sąd wniosku o odroczenie wykonania kary.

Postanowieniem z dnia kwietnia 2020 roku w sprawie Sąd Okręgowy w L wstrzymał wykonanie orzeczenia wobec M R do czasu zakończenia postępowania w przedmiocie odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności w sprawie Sąd Okręgowy w L .

Postanowieniem z dnia lipca 2020 roku w sprawie Sąd Okręgowy w L odroczył skazanemu M R wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Okręgowego w L z dnia kwietnia 2019 roku w sprawie na okres do dnia stycznia 2021 roku.

W dniu grudnia 2020 roku obrońca M R ponownie wniósł o odroczenie wykonania kary pozbawienia orzeczonej wobec skazanego wyrokiem Sądu Okręgowego w L z dnia kwietnia 2019 roku w sprawie zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w L z dnia stycznia 2020 roku w sprawie na okres , tj. do dnia lipca 2021 roku.

Postanowieniem z dnia stycznia 2020 roku w sprawie Sąd Okręgowy w L wstrzymał wykonanie orzeczenia wobec M R do czasu zakończenia postępowania w przedmiocie odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności w sprawie Sąd Okręgowy w L .

Następnie, postanowieniem z dnia marca 2021 roku w sprawie Sąd Okręgowy w L odroczył skazanemu M R wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec skazanego wyrokiem Sądu Okręgowego w L z dnia kwietnia 2019 roku w sprawie zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w L z dnia stycznia 2020 roku w sprawie na okres do dnia lipca 2021 roku.

W dniu lipca 2021 roku obrońca skazanego złożył wniosek o warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec M R wyrokiem Sądu Okręgowego w L z dnia kwietnia 2019 roku w sprawie , następnie zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w L z dnia stycznia 2020 roku w sprawie oraz wniósł o wstrzymanie wykonania kary pozbawienia wolności oraz niewystawianie nakazu doprowadzenia skazanego do aresztu śledczego od dnia lipca 2021 roku do czasu prawomocnego rozpoznania wniosku.

Postanowieniem z dnia lipca 2021 roku Sąd Okręgowy w L wstrzymał wykonanie wobec M R kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie Sądu Okręgowego w L do czasu rozpoznania przedmiotowego wniosku.

Postanowieniem z dnia sierpnia 2021 roku w sprawie Sąd Okręgowy w L na podstawie art. 15 § 1 k.k.w. w zw. z art. 8 ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r., poz. 1694) i art. 1 § 2 k.k.w. w zw. z art. 632 pkt 2 k.p.k. umorzył postępowanie w przedmiocie warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec M R wyrokiem Sądu Okręgowego w L z dnia kwietnia 2019 roku w sprawie , określając, że wydatki postępowania związane z tym postępowaniem ponosi Skarb Państwa. Wyjaśniając przyczynę umorzenia postępowania wskazał, że ustawą z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r., poz. 1694), uchylony został przepis art. 152 k.k.w. regulujący instytucję warunkowego zawieszenia wykonania kary w postępowaniu wykonawczym. Jednocześnie przepis art. 8 ww. ustawy stanowi, iż przepisy ustaw wymienionych w art. 1-5 (w tym k.k.w.), w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do spraw wszczętych przed dniem jej wejścia w życie, jeżeli przepisy poniższe nie stanowią inaczej. Zdaniem Sądu Okręgowego oznacza to, że rozpoznanie merytoryczne wniosku skazanego nie jest możliwe, gdyż instytucja prawa karnego wykonawczego, o zastosowanie której obrońca skazanego wnioskuje, nie funkcjonuje już w obowiązującym porządku prawnym.

Postanowieniem z dnia sierpnia 2021 roku Sąd Okręgowy w L w sprawie IV Ko uchylił postanowienie Sądu Okręgowego w L z dnia lipca 2021 roku o wstrzymaniu wykonania wobec M R kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie Sądu Okręgowego w L .

Od postanowienia Sądu Okręgowego w L z dnia sierpnia 2021 roku w sprawie odwołał się obrońca skazanego, który zaskarżył je w całości i na podstawie art. 427 § 1 k.p.k., art. 438 pkt. 1a k.p.k. oraz art. 439 § 1 ust. 2 k.p.k. zarzucił mu:

- a) naruszenie art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, polegające na wydaniu orzeczenia z udziałem osoby powołanej na urząd sędziego w sądzie powszechnym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 3) tj. SSO Barbarę Markowską, w sytuacji w której wadliwość procesu powołania tej osoby na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego budzi uzasadnione wątpliwości co do standardu niezawisłości i bezstronności składu sądowniczego, potwierdzone uchwałą połączonych Izb Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 roku wydana w sprawie BSA I-4110-1/2020, czego konsekwencją było wydanie orzeczenia przez Sąd w nienależytej obsadzie, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

- b) naruszenie art. 152 k.k.w. w zw. z art. 4 k.k. oraz w zw. z art. 2 i 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 7 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka oraz art. 15 ust. 1 zd. 2 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, polegające na odmowie zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia postępowania, z uwagi na uchylenie tego przepisu w sytuacji, w której ugruntowane zasady prawa, w szczególności polskiego prawa karnego i praw człowieka nakazują stosowanie normy najkorzystniejszej dla sprawcy, a zatem w realiach niniejszej sprawy stosowanie przepisu art. 152 k.k.w. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku.

W konkluzji zażalenia obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Ponadto na podstawie art. 9 § 4 k.k.w. wniósł o wstrzymanie wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec skazanego wyrokiem Sądu Okręgowego w L z dnia kwietnia 2019 roku w sprawie , zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w L z dnia stycznia 2020 roku w sprawie oraz niewystawianie nakazu doprowadzenia skazanego do aresztu śledczego do czasu prawomocnego rozpoznania zażalenia.

Postanowieniem z dnia września 2021 roku w sprawie Sąd Apelacyjny w L wstrzymał wykonanie kary pozbawienia wolności, orzeczonej wobec M R wyrokiem Sądu Okręgowego w L z dnia kwietnia 2019 roku w sprawie , zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w L z dnia stycznia 2020 roku w sprawie , do czasu prawomocnego rozpoznania zażalenia obrońcy na postanowienie Sądu Okręgowego w L z dnia sierpnia 2021 roku w sprawie .

Uzasadnienie prawne

Z przedstawionego wyższej stanu faktycznego sprawy wynika, że wobec skazanego M R wszczęto postępowanie w czasie, gdy w porządku prawnym funkcjonowała instytucja warunkowego zawieszania wykonania kary pozbawienia wolności określona w art. 152 § 1 k.k.w. i to w odniesieniu do kary w wymiarze nieprzekraczającym 2 lat. Wniosek o warunkowe zawieszenie wykonania kary orzeczonej wobec skazanego został złożony w dniu lipca 2021 roku, a więc w czasie, gdy wskazany wyżej przepis już nie obowiązywał, a to z uwagi na jego uchylenie z mocy art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r., poz. 1694 zwanej dalej: ustawa nowelizująca). Co istotne, w art. 8 ustawy nowelizującej wskazano, że przepisy ustaw wymienionych w art. 1- 5 (a zatem także k.k.w.), w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do spraw wszczętych przed dniem jej wejścia w życie, jeżeli przepisy poniższe nie stanowią inaczej. Wprowadzenie tego unormowania intertemporalnego oznacza, że ustawodawca zrezygnował z możliwości warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności po skorzystaniu przez skazanego z rocznego odroczenia wykonania tejże kary, nakazując jednocześnie stosować przepisy w brzmieniu nadanym powyższą ustawą do spraw wszczętych przed dniem wejścia jej w życie, jeżeli inne jej przepisy nie stanowią inaczej (a już w tym miejscu zaznaczyć należy, że brak jest unormowania „stanowiącego inaczej” w odniesieniu do przepisu art. 152 k.k.w.).

Istotne jest również to, że brzmienie przepisu art. 152 § 1 k.k. na mocy wcześniejszej nowelizacji zawartej w ustawie z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015.396) uległo zmianie i począwszy od dnia 1 lipca 2015 roku zastosowanie omawianej instytucji zostało ograniczone do tych wypadków, gdy kara pozbawienia wolności nie przekroczyła roku. Wówczas jednak w ustawie tej brak było przepisów przewidujących reguły intertemporalne odnoszące się do kolizji czasowej pomiędzy art. 152 § 1 k.k.w. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 roku (kara nieprzekraczająca 2 lat) i po tym dniu (kara nieprzekraczająca roku). Orzecznictwo ukształtowane na kanwie powyższej nowelizacji wskazywało, że materialnoprawny charakter przepisu art. 152 § 1 k.k.w., przy jednoczesnym braku wyraźnego wyłączenia przez ustawodawcę regulacji wynikającej z art. 4 § 1 k.k., poprzez wprowadzenie w ustawie nowelizacyjnej szczegółowych unormowań intertemporalnych, determinował konieczność stosowania ustawy poprzedniej, jeśli była względniejsza dla skazanego (*vide: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2018 roku w sprawie III KK 290/18, LEX nr 2508520, 19 stycznia 2017 roku w sprawie I KZP 13/16, LEX nr 2188617 oraz 21 marca 2017 roku w sprawie III KK 415/16, LEX nr 2258026*).

W obecnym stanie prawnym, mimo oczywistego materialnego charakteru przepisu art. 152 k.k.w., nie ma zastosowania art. 4 § 1 k.k., ponieważ przepis art. 8 ustawy nowelizującej, jednoznacznie wskazujący, który stan prawny należy stosować (a mianowicie nakazujący bezpośrednie stosowanie nowych przepisów po ich wejściu w życie), jest przepisem specjalnym (*lex specialis*), wyłączającym zastosowanie zasady względności. Obecnie zatem warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności nie jest w ogóle dopuszczalne, bowiem ustawodawca wyeliminował prawną możliwość stosowania omawianej instytucji.

Pojawia się jednak wątpliwość, czy art. 8 ustawy nowelizującej w zakresie, w jakim do spraw wszczętych przed dniem jej wejścia w życie nakazuje stosować jej przepisy, co oznacza brak możliwości zastosowania wobec skazanego uchylonego tą ustawą art. 152 k.k.w. jest zgodny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

W art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyrażona została zasada równości wobec prawa, która odnosi się do procesu stanowienia norm prawa i nakłada na pracodawcę obowiązek nadawania prawu takich treści, które czynią zadość nakazowi jednakowego traktowania podmiotów (sytuacji) podobnych. Konsekwencją ustalenia „podobieństwa” podmiotów (sytuacji) jest uznanie, że odmienne ich traktowanie (w regulacjach prawnych bądź w praktyce stosowania prawa) prowadzi, w zasadzie, do naruszenia nakazu równego traktowania, chyba że widnieje uzasadnienie w odpowiednio przekonujących argumentach.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt niniejszej sprawy, należy porównać sytuację trzech podmiotów, przy czym dla każdego z nich cechą wspólną jest to, że w datach wszczęcia ich spraw obowiązywała instytucja warunkowego zawieszenia wykonania kary przewidziana w art. 152 k.k.w. i zostali oni prawomocnie skazani za przypisane im czyny na kary pozbawienia wolności w wymiarach umożliwiającym im skorzystanie z tejże instytucji, ale:

- pierwszy podmiot złożył wniosek w tym przedmiocie przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej i został on w tym czasie prawomocnie rozpoznany,

- drugi podmiot złożył taki wniosek również przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, ale do jego rozpoznania doszło już po tej dacie,
- trzeci podmiot złożył wniosek już po wejściu w życie ustawy nowelizującej i siłą rzeczy został rozpoznany pod rządami nowej ustawy (taka sytuacja zaistniała w sprawie niniejszej) .

Spośród tych trzech podmiotów tylko pierwszy miał możliwość skorzystania z instytucji przewidzianej w art. 152 k.k.w. Pozostali, z uwagi na brzmienie przepisu art. 8 ustawy nowelizującej, z instytucji tej skorzystać już nie mogą, co powoduje, że ich postępowania w tym przedmiocie podlegają umorzeniu.

Warto przy tym wskazać, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 12 maja 2015 roku w sprawie SK 62/13 stanął na stanowisku, które Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie w pełni podziela, o niedopuszczalności nadużywania prawa karnego wykonawczego jako narzędzia polityki karania, zależnej wyłącznie od władzy wykonawczej i ustawodawczej. O takim nadużyciu można zaś mówić w odniesieniu do zawartej w art. 8 ustawy nowelizującej reguły intertemporalnej.

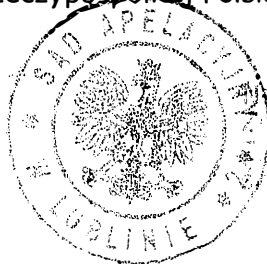
Stosowanie przepisu art. 8 ustawy nowelizującej prowadzi zatem do niezasadnego różnicowania przez ustawodawcę podmiotów znajdujących się w jednakowej sytuacji faktycznej i prawnej, mających tę samą cechę relewantną, co powoduje, że dochodzi do naruszenia art. 32 ust. 1 w zw. z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Stosowanie art. 8 ustawy nowelizującej w sytuacji, gdy w dacie czynu obowiązywała instytucja z art. 152 k.k.w., a wniosek o warunkowe zawieszenie wykonania kary został złożony przed jej wejściem w życie, lecz rozpoznany już po tej dacie, bądź też został złożony po jej wejściu w życie (tak jak w niniejszej sprawie), powoduje również że mamy do czynienia z ominięciem gwarancji wyrażonej w art. 42 ust. 1 Konstytucji. W takich bowiem wypadku dochodzi do sytuacji, że kara pozbawienia wolności orzeczona z poszanowaniem nakazów wynikających z gwarancji wyrażonej w art. 42 ust. 1 Konstytucji podlegałaby w postępowaniu wykonawczym modyfikacjom nierespektującym tych nakazów. Do takiej konsekwencji prowadziłyby bowiem niestosowanie w analizowanym wypadku zasady *lex severior retro non agit*. Zakwestionowane uregulowanie jest zatem niezgodne z art. 42 ust. 1 Konstytucji.

Czyniąc zadość wymaganiom z art. 52 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 roku o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz.U.2019.2393 j.t.) wskazać należy, że od odpowiedzi na zadane Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne zależy rozstrzygnięcie sprawy toczącej się obecnie przed Sądem Apelacyjnym w L w sprawie . W sytuacji bowiem stwierdzenia przez Trybunał Konstytucyjny niekonstytucyjności przepisu art. 8 ustawy nowelizującej, wniosek o warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności orzeczony wobec skazanego M R zostanie rozpoznany merytorycznie. W sytuacji zaś orzeczenia o jego konstytucyjności dojdzie do utrzymania w mocy postanowienia Sądu Okręgowego w L umarzającego postępowanie w tym przedmiocie.

W tym stanie faktycznym i prawnym sprawy, Sąd Apelacyjny w Lublinie postanowił zwrócić się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym o następującej treści: „Czy art. 8

ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego i niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1694) w zakresie w jakim do spraw wszczętych przed dniem jej wejścia w życie nakazuje stosować jej przepisy, co oznacza brak możliwości zastosowania wobec skazanego uchylonego tą ustawą art. 152 k.k.w. jest zgody z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 2, art. 42 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej” ?.

Właściwie podpis
Przewodniczącego Sekr. Sądu Wyższego
Sąd Apelacyjny w Lublinie